

Innehåll

Förord	3
Innehåll	5
Förkortningslista.....	25

Del I Skattskyldighet m.m.

1	Definitioner och begrepp	29
2	Ändringar 1990 – 2002 och den 1 januari 2003 i sammandrag.....	37
3	Allmänt om mervärdesskatt	49
3.1	Historik	49
3.2	Momsen och EG	49
3.2.1	Den inre marknaden	50
3.2.2	Rättsordningen	50
3.2.3	EG-rättens förhållande till nationell rätt.....	52
3.2.4	EG:s principer om beskattningsland för moms	54
3.3	Momsens principer och uppbyggnad	55
3.4	Registrering	56
4	Skattskyldighet.....	59
4.1	Allmänt.....	59
4.2	Beskattningens omfattning.....	59
4.3	Skattskyldig	60
4.4	Frivillig skattskyldighet.....	61
4.5	Skattskyldighetens inträde	63
4.5.1	Vara.....	63
4.5.2	Tjänst.....	66

6 Innehåll

4.5.3	Förskott och å contobetalningar	67
4.5.4	Avverkningsrätt till skog.....	68
5	Skatteplikt.....	69
5.1	Allmänt.....	69
5.2	Skatteplikt för omsättning av varor och tjänster	69
6	Undantag från skatteplikt	71
6.1	Allmänt.....	71
6.2	Undantag på fastighetsområdet	72
6.3	Undantag för sjukvård, tandvård och social omsorg.....	72
6.4	Undantag för utbildning	73
6.5	Undantag för bank- och finansieringstjänster och för värdepappershandel	73
6.6	Undantag för försäkringstjänster	73
6.7	Undantag för investeringsguld.....	74
6.8	Undantag inom kulturområdet.....	78
6.9	Undantag inom idrottsområdet	79
6.10	Undantag inom massmedieområdet	79
6.11	Undantag för fartyg och luftfartyg	80
6.12	Undantag för vissa andra varor och tjänster.....	81
6.12.1	Sedlar och mynt	81
6.12.2	Läkemedel.....	82
6.12.3	Organ, blod m.m.	83
6.12.4	Flygbränsle.....	83
6.12.5	Lotterier, spel m.m.	84
6.12.6	Gravskötsel.....	85
6.12.7	Guld till Sveriges Riksbank	86
6.13	Undantag för vissa interna tjänster	86
6.14	Undantag för överlåtelse av vissa tillgångar.....	88
6.15	Undantag för överlåtelse av verksamhet.....	89
6.16	Undantag för överlåtelse av motorfordon till utländska beskickningar	89
6.17	Undantag för uttag av varor och tjänster	89
6.18	Undantag för viss import.....	90
6.19	Undantag för omsättning till och förvärv från andra EG-länder.....	90
6.20	Undantag för viss omsättning i samband med import.....	92
7	Omsättning	93
7.1	Allmänt.....	93

7.2	Omsättning av vara.....	94
7.3	Omsättning av tjänst.....	96
7.4	Bidragsfinansierad verksamhet	99
7.5	Avgifter för energi, VA (vatten och avlopp)	105
7.6	Uttag av varor och tjänster	106
7.6.1	Uttag av varor.....	106
7.6.1.1	Bokföring av varuuttag	109
7.6.2	Uttag av tjänster	109
7.6.2.1	Tjänster i allmänhet.....	110
7.6.2.2	Vissa tjänster på fastighetsområdet.....	111
8	Yrkesmässig verksamhet.....	113
8.1	Yrkesmässighetsbegreppet	113
8.1.1	Huvudregeln.....	113
8.1.2	Kompletterande regler som utvidgar yrkesmässighetsbegreppet.....	116
8.1.2.1	Omsättning av varor och vissa rättigheter från privatbostadsfastighet m.m.	116
8.1.2.2	Uthyrning av verksamhetslokal.....	117
8.1.2.3	Former jämförliga med till näringsverksamhet hänförlig rörelse.....	118
8.1.2.4	Stat och kommun	118
8.1.2.5	Utländsk företagare	119
8.1.3	Inskränkningar i fråga om yrkesmässigheten.....	119
8.1.3.1	Kost åt personal.....	119
8.1.3.2	Allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund	119
8.2	Vissa särskilda frågor om yrkesmässighet.....	120
8.2.1	Samfällighet	120
8.2.2	Gränsdragning tjänst - näringsverksamhet.....	121
8.2.2.1	Begreppet näringsverksamhet	121
8.2.2.2	Tjänst eller näringsverksamhet	122
8.2.3	Begreppet former jämförliga med till näringsverksamhet hänförlig rörelse (rörelseliknande former).....	126
8.2.4	Yrkesmässighet i statlig och kommunal verksamhet	128
8.2.5	Kyrklig verksamhet.....	132
8.2.6	Ideella föreningar och registrerade trossamfund.....	134
8.2.6.1	Allmännyttig ideell förening och registrerat trossamfund som åtnjuter motsvarande begränsningar ifråga om skattskyldigheten	135
8.2.6.2	Näringsverksamhet som utgör rörelse.....	136
8.2.6.3	Former jämförliga med till näringsverksamhet hänförlig rörelse.....	136
8.2.6.4	Innehav av näringsfastighet.....	136
8.2.6.5	Sammanfattning	138
9	Skattesubjekt.....	141
9.1	Allmänt.....	141
9.2	Aktiebolag.....	141

8 Innehåll

9.3	Handelsbolag, kommanditbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar.....	142
9.4	Enkla bolag	145
9.4.1	Konsortier.....	146
9.4.2	Fiskelag och vattenförbund	146
9.5	Konkursbon	147
9.6	Dödsbon	147
9.7	Förmedling i eget namn	147
9.8	Panthavare.....	149
9.9	Samfällighet	149
9.10	Mervärdesskattegrupp	150

Del II Omsättningsland

10	Beskattningsland – varor	151
10.1	Allmänt.....	151
10.1.1	Omsättning inom eller utom landet.....	152
10.1.2	Export.....	152
10.1.3	Införsel och import.....	152
10.1.4	Territoriella avgränsningar	152
10.2	Omsättning inom landet	153
10.2.1	Varor som ska transporteras till köparen enligt köpeavtalet	153
10.2.2	Monteringsleveranser	154
10.2.3	Import för omsättning	154
10.2.4	S.k. distansförsäljning - postorder etc. från annat EG-land till Sverige	155
10.2.5	Varor som finns i landet då de tas om hand av köparen.....	156
10.2.6	Omsättning ombord vid resa mellan EG-länder.....	156
10.3	Omsättning utom landet.....	159
10.3.1	Allmänt	159
10.3.2	Export.....	159
10.3.2.1	Allmänt	159
10.3.2.2	Omsättning av varor ombord på fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik till och från tredje land	160
10.3.2.3	Omsättning av varor inom landet som anses utgöra export	160
10.3.3	Andra omsättningar av varor som i vissa fall anses utgöra omsättningar utomlands	164
10.3.4	Omsättning av varor i andra EG-länder och försäljning av varor till andra EG-länder.....	168
10.3.5	Återföring av avdrag för fiktiv skatt vid omsättning utomlands	168
10.3.6	Något om leveransklausuler vid varuhandel	168
10.3.6.1	Allmänt om omsättningsbegreppet respektive leveransbegreppet	168
10.3.6.2	Leveransklausuler	171

10.3.6.3	Leveransbegreppet, en sammanfattning	171
10.4	Import	172
10.4.1	Allmänt	172
10.4.2	Import av vara	174
10.4.3	Import av fordon	175
10.4.4	Beskattningsunderlag	175
10.4.5	Avdragsrätt för importmoms	176
10.5	EG-handel med varor, allmänt	176
10.5.1	Omsättning - förvärv - destinationsprincipen	176
10.5.2	Metod att läsa bestämmelserna	177
10.5.3	Omsättningsland	177
10.5.3.1	Varor som ska transporteras till en köpare i ett annat EG-land eller avhämtas här i landet för utförsel av en köpare från ett annat EG-land	178
10.5.3.2	Varor som ska avsändas till Sverige från ett annat EG-land eller avhämtas där för att föras in till Sverige	179
10.5.3.3	Leverans till eller omsättning på fartyg och luftfartyg i utrikes trafik och tåg	179
10.5.3.4	Garantiåtaganden	181
10.5.3.5	S.k. taxfreeförsäljning till fysisk person bosatt i tredje land	181
10.5.4	Gemenskapsinterna förvärv (GIF)	181
10.5.4.1	GIF på grund av förvärv mot ersättning	182
10.5.4.2	GIF på grund av överföring mellan EG-länder	184
10.5.5	Avdragsrätt vid EG-försäljning och GIF	184
10.5.5.1	Omsättning inom landet, överföring till annat EG-land	184
10.5.5.2	GIF	184
10.5.5.3	Reservregeln	185
10.5.5.4	Omsättning i annat EG-land	185
10.6	Fördjupad redogörelse med exempel	186
10.6.1	Allmänt om försäljning från Sverige till annat EG-land	186
10.6.2	Försäljning m.m. från Sverige	189
10.6.2.1	Försäljning till någon med VAT-nummer i annat EG-land	189
10.6.2.2	Försäljning till köpare i tredje land men varan sänds till annat EG-land	196
10.6.2.3	Försäljning till någon med svenskt VAT-nummer men varan levereras till annat EG-land	197
10.6.2.4	Trepartshandel och varuleverans från Sverige	198
10.6.2.5	Handel mellan fler än tre parter	199
10.6.2.6	Arbetsbeting	202
10.6.2.7	Försäljning till beskickning, internationella organisationer, diplomater m.fl. i andra EG-länder	202
10.6.2.8	Försäljning till beskickningar, internationella organisationer, diplomater m.fl. i länder utanför EG	203
10.6.2.9	Försäljning av punktskattepliktig vara	203
10.6.2.10	Försäljning av nytt transportmedel	204
10.6.2.11	Kontroll av VAT-nummer och uppgiftskrav i fakturan	206
10.6.2.12	Försäljning till näringsidkare, som saknar avdrags- eller återbetalningsrätt, samt till institutioner m.fl. i annat EG-land som ska förvärvsbeskattas	207

10 Innehåll

10.6.2.13	Försäljning till köpare som ej uppger VAT-nummer och som inte förvärvsbeskattas.....	209
10.6.2.14	Distansförsäljning från Sverige när säljaren är skattskyldig för omsättningen i annat EG-land	210
10.6.2.15	Montering eller installation i annat EG-land.....	211
10.6.2.16	Leverans av varor till fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord	212
10.6.2.17	Försäljning av varor ombord på fartyg, luftfartyg eller tåg under transport av passagerare mellan EG-länder.....	212
10.6.2.18	Överföring av vara från Sverige till annat EG-land	214
10.6.3	Hämtningsköp i Sverige.....	215
10.6.4	Försäljning m.m. till Sverige från ett annat EG-land (s.k. förvärvsbeskattning)	216
10.6.4.1	Skattskyldighetens inträde vid GIF.....	217
10.6.4.2	Redovisningsskyldighetens inträde vid GIF	218
10.6.4.3	Valutadag	218
10.6.4.4	Förvärv av nytt transportmedel	219
10.6.4.5	Förvärv av punktskattepliktig vara.....	219
10.6.4.6	Förvärv som görs av någon med svenskt VAT-nummer	220
10.6.4.7	Trepartshandel.....	224
10.6.4.8	Handel mellan fler än tre parter	225
10.6.4.9	Förvärv av näringsidkare, som saknar avdrags- eller återbetalningsrätt, samt institutioner m.fl.	227
10.6.4.10	Import till annat EG-land för vidaretransport till Sverige.....	228
10.6.4.11	Överföring av vara till Sverige från annat EG-land	229
10.6.4.12	Säljaren importerar vara för att omsätta den	232
10.6.4.13	Tillhandahållande av entreprenader, monteringsleveranser och liknande.....	233
10.6.4.14	Kommissionsförsäljning	235
10.6.4.15	Distansförsäljning till Sverige.....	235
10.6.4.16	Svensk privatpersons förvärv från annat EG-land	237
10.6.4.17	Förvärv av utländsk beskickning, diplomat eller internationell organisation i Sverige	238
10.7	Elektronisk handel	238
11	Beskattningsland – tjänster.....	241
11.1	Allmänt.....	241
11.1.1	Beskattningsland	241
11.1.2	Filial samt dotterbolag.....	244
11.1.3	Försäljning till EG:s institutioner och organ, internationella organisationer, beskickningar, diplomater m.fl. i andra EG-länder respektive i länder utanför EG	245
11.2	Inom landet eller utomlands	245
11.2.1	Allmänt	245
11.2.2	Omsättningsland för tjänster	246
11.3	Omsättningsland enligt 5 kap. 4 - 8 §§	247
11.3.1	Fastighetstjänster.....	247
11.3.2	Transporttjänster och stödtjänster	256

11.3.2.1	Bestämning av omsättningsland.....	256
11.3.2.2	Begreppet varutransport.....	258
11.3.2.3	Varutransport inom EG.....	259
11.3.2.4	Varutransport inom EG och inhemsk varutransport.....	261
11.3.2.5	Stödtjänster vid varutransport inom EG och inhemsk varutransport som utgör led där i	265
11.3.3	Värdering av samt arbete på vara som är lös egendom.....	267
11.3.4	Kulturella aktiviteter	275
11.3.5	Diverse tjänster (7 § - tjänster).....	277
11.3.6	8 §-tjänster.....	286
11.3.7	Uthyrning av transportmedel och transporthjälpmedel	288
11.3.8	Förmedling.....	291
11.3.8.1	Allmänt	291
11.3.8.2	Förmedling av vara	292
11.3.8.3	Förmedling av tjänst.....	293
11.4	Omsättningsland enligt 5 kap. 11 § ML	298

Del III Beskattningsunderlag m.m.

12	Beskattningsunderlag	303
12.1	Allmänt.....	303
12.2	Beskattningsunderlag vid försäljning.....	304
12.3	Beskattningsunderlag vid uttag	310
12.3.1	Allmänt	310
12.3.2	Uttag av varor.....	310
12.3.3	Uttag av tjänster	311
12.3.4	Uttag, privat användning av personbil	312
12.3.5	Byggnadsverksamhet – Fastighetsförvaltning	312
12.4	Uppdelning av beskattningsunderlaget.....	313
12.5	Rabatter m.m.....	316
12.6	Kundförlust.....	321
12.7	Varureturner	324
12.7.1	Återtagande av vara som har sålts på avbetalning	324
12.7.2	Varuretur	325
12.8	Beskattningsunderlag vid EG-förvärv och import.....	326
12.9	Speciella transaktioner	327
12.9.1	Byten	327
12.9.2	Växlingsvinster	328
13	Utlägg och vidarefakturerings av kostnader	331
13.1	Allmänt.....	331

12 Innehåll

13.2	Utlägg	331
13.3	Vidarefakturerings och kostnadsfördelning	332
13.4	Exempel på utlägg respektive kostnadselement	333
14	Skattesatser.....	337
14.1	Allmänt.....	337
14.2	Skattesats 12 %	338
14.2.1	Hotell- och campingverksamhet	338
14.2.2	Transport i skidliftar.....	339
14.2.3	Konstverk	339
14.2.4	Livsmedel.....	340
14.3	Skattesats 6 %	343
14.3.1	Böcker, tidningar, program, kataloger, talböcker m.m.	343
14.3.1.1	Allmänt	343
14.3.1.2	Böcker, tidningar m.m.....	345
14.3.1.3	Program och kataloger	347
14.3.1.4	Radio- och kassettidningar, talböcker	347
14.3.1.5	Punktskrift, teckenspråk m.m.	348
14.3.2	Konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balettföreställningar.....	349
14.3.3	Biblioteksverksamhet.....	349
14.3.4	Museiverksamhet	349
14.3.5	Upphovsrätt till litterära eller konstnärliga verk	350
14.3.6	Rätt till ljud- och bildupptagning	350
14.3.7	Idrottsområdet	350
14.3.8	Persontransporter	350
14.3.9	Djurparker	353
15	Avdragsrätt.....	355
15.1	Allmänt.....	355
15.1.1	Definition av ingående moms	355
15.1.2	Generell avdragsrätt	356
15.2	Särskilda avdragsregler.....	367
15.2.1	Övertagen verksamhet.....	367
15.2.2	Delägare i samfällighet	367
15.2.3	Avdragsrätt för utländsk leverantörs räkning.....	368
15.2.3.1	Avdragsrätt för importmoms (varuimport)	368
15.2.4	Köp av fastighet	369
15.2.5	Koncerner.....	369
15.2.6	Uttagsbeskattning i byggnadsrörelse.....	370
15.2.7	Avdragsrätt i samband med kost åt personal.....	371
15.2.8	Finansieringsföretag.....	371
15.2.9	Avdragsrätt vid skada.....	371
15.2.10	Avdragsförbud	373

15.2.10.1	Personbilar	373
15.2.10.2	Stadigvarande bostad	373
15.2.10.3	Representationskostnader	378
15.2.11	Bidragsfinansierade verksamheter	379
15.2.12	Avdragsbegränsning inom kulturområdet	380
15.2.13	Broavgiften vid Öresundsbron	380
15.3	Korrigerig	381
15.3.1	Bonus, rabatt eller återbäring	381
15.3.2	Återtagande av vara som har sålts på avbetalning	381
15.3.3	Kundförlust	381
15.4	Blandad verksamhet m.m.	381
15.4.1	Allmänt	381
15.4.2	Avdragsrätten	382
15.5	Underlag för avdragsrätt	384
16	Rätt till återbetalning av ingående moms	389
16.1	Allmänt	389
16.2	Utländska företagare	389
16.3	Hjälporganisationer och utländska beskickningar	391
16.4	Särskilda skäl - s.k. uppbyggnadsskede	392
16.5	S.k. kvalificerade undantag	394
16.6	Nya transportmedel	395
16.7	Export	396
16.8	Stat och kommun	397
17	Faktureringskyldighet	399
17.1	Allmänt	399
17.2	Fakturans innehåll	400
17.3	Skattdebitering	403
17.4	Utländsk valuta	404
17.5	Öresavrundning	404
17.6	Registreringsnummer på faktura	405
17.7	Undantag från skyldigheten att fakturera	406
17.8	Byggnadsföretags försäljning av fastighet	407
17.9	Retroaktiv avdragsrätt för fastighetsköpare	407
17.10	Fakturerig vid överlåten jämkning	407
17.11	Fakturerig av byggnadsarbeten i samband med konkurs	408
17.12	Auktionsförsäljning	408
17.13	Kontokort	409

14 Innehåll

17.14	Kreditnota.....	409
17.15	Följesedlar.....	410
17.16	Uthyrning av lös egendom.....	410
17.17	Lokalhyror i verksamhetsfastighet.....	410
18	Tidpunkt för inträde av redovisningsskyldighet och avdragsrätt	411
18.1	Allmänt.....	411
18.2	Faktureringsmetoden.....	419
18.3	Bokslutsmetoden	420
18.4	Specialregler	421
18.4.1	Överlåtelse av verksamhet	421
18.4.2	Konkurs.....	422
18.4.3	Byggnadsföretag	423
18.4.4	Avbetalningsköp med äganderättsförbehåll	423
18.4.5	Kundförlust	424
18.4.6	Avverkningsrätt till skog.....	424
18.4.7	Import.....	424
18.4.8	Återbäring	426
18.4.9	Utländska företagare	426

Del IV Speciellt om vissa frågor

19	Byggnadsverksamhet - Fastighetsförvaltning.....	427
19.1	Allmänt.....	427
19.2	Fastighetsbegreppet	428
19.2.1	Jordabalken	428
19.2.2	Fastighetstillbehör	429
19.2.3	Byggnadstillbehör	430
19.2.4	Industritillbehör.....	431
19.3	ML:s fastighetsbegrepp	432
19.4	Översikt över fastighetsbegreppet enl. JB, IL och ML.....	436
19.5	Definition av vissa begrepp	436
19.6	Byggnads- och anläggningsentreprenad	437
19.6.1	Beskattningsunderlaget vid byggnads- och anläggningsentreprenad samt för åt annan utförd byggtjänst.....	438
19.6.1.1	Skadestånd och vite.....	439
19.6.2	Skatt- och redovisningsskyldighetens inträde	440
19.7	Byggnadsverksamhet i egen regi.....	447
19.7.1	Uttag av byggtjänster och byggnadsvaror	448
19.7.2	Beskattningsunderlag vid egenregiproduktion.....	450
19.7.2.1	Nedlagda kostnader	450

19.7.2.2	Räntor	452
19.7.2.3	Eget arbete och fördelning av indirekta kostnader	453
19.7.3	Skatt- och redovisningsskyldighetens inträde vid byggnation i egen regi	454
19.7.4	Avdragsrätt vid förvärv av fastighet som i byggnadsrörelse uppförts i egen regi.....	456
19.7.5	Byggnadsföretags ändrade användning av fastighet som uppförts i egen regi....	456
19.7.6	Byggnadsföretags utbetalning av ersättning för ackordskontroll.....	457
19.8	Fastighetsförvaltning	457
19.9	Exempel.....	462
20	Undantag på fastighetsområdet.....	467
20.1	Allmänt.....	467
20.2	Överlåtelse eller upplåtelse av rättigheter avseende fastighet	467
20.2.1	Upplåtelse av fastighet	468
20.2.2	Upplåtelsen utgör det huvudsakliga tillhandahållandet.....	471
20.2.3	Upplåtelse av fastighet i kombination med annan eller separata prestationer.....	472
20.2.4	Upplåtelsen utgör ett underordnat led	473
20.3	Ej undantaget från skatteplikt	474
20.3.1	Verksamhetstillbehör	474
20.3.2	Växande skog m.m.	474
20.3.3	Jordbruksarrende m.m.	474
20.3.4	Rumsuthyrning	475
20.3.5	Parkeringsverksamhet	479
20.3.6	Hamn och flygplats	481
20.3.7	Förvaringsbox	483
20.3.8	Reklam på fastighet.....	483
20.3.9	Byggnad m.m. för djur	483
20.3.10	Väg, bro m.m.	483
20.3.11	Lokal och anläggning för idrottsutövning	483
20.3.12	Upplåtelse av terminalanläggning för buss- och tågtrafik.....	484
20.3.13	Uthyrning av verksamhetslokal.....	484
21	Uthyrning av verksamhetslokal.....	485
21.1	Allmänt.....	485
21.2	Vad skattskyldigheten kan omfatta	487
21.2.1	Objekt som kan omfattas av skattskyldigheten	487
21.2.2	Stadigvarande användning m.m. hos hyresgästen.....	488
21.3	Personer som kan medges frivillig skattskyldighet	490
21.3.1	Fastighetsägare	490
21.3.2	Första- och andrahandshyresgäst eller bostadsrättsinnehavare	492
21.3.3	Konkursbo.....	493
21.3.4	Mervärdesskattegrupper	493
21.4	Uppförandeskede	493
21.5	Den frivilliga skattskyldighetens början	496

21.6	Beskattningsunderlag	498
21.7	Faktureringskyldighet.....	499
21.8	Hyresgästs avdragsrätt	502
21.9	Tidpunkt för redovisning och avdrag för skatt på hyror	502
21.10	Avdragsrätt.....	503
21.10.1	Avdrag för löpande kostnader	503
21.10.2	Retroaktivt avdrag	506
21.10.3	Begränsningar av avdragsrätten	509
21.11	Skattskyldighetens upphörande.....	510
21.12	Korrigerig av avdrag för ingående moms.....	512
21.12.1	Allmänt om frivillig skattskyldighet och jämkning	514
21.12.1.1	Särskilda jämningsregler vid frivillig skattskyldighet.....	515
21.12.1.2	Inkomstbeskattningen påverkas	520
21.12.1.3	Några exempel beträffande frivillig skattskyldighet och jämkning	520
21.13	Anmälan, underrättelser m.m.....	526
21.14	Koncernföretag.....	528
21.15	Övergångsbestämmelser	528
22	Rörelsearrende, franchising m.m.	533
22.1	Rörelsearrende	533
22.2	Franchising	533
22.3	Uthyrning av arbetsplatser m.m.	534
23	Jämkning av ingående moms.....	537
23.1	Allmänt om bestämmelserna.....	537
23.2	Grundläggande förutsättningar för jämkning	538
23.3	Investeringsvaror	539
23.4	Särskilt om hyres- och bostadsrätter.....	543
23.5	I vilka fall jämkning ska ske	545
23.6	Korrigeringstid.....	548
23.7	Hur jämkning sker	550
23.8	Övertagande av rättighet och skyldighet att jämka.....	553
23.9	Jämkning vid konkurs	556
23.10	Fakturor m.m. vid jämkning.....	557
23.11	Redovisning av jämkning	560
23.12	Övergångsbestämmelser	561
23.13	Tillämpning av jämningsreglerna	562
23.14	Äldre bestämmelser	569

24	Bilar, bussar och motorcyklar	573
24.1	Allmänt.....	573
24.2	Verksamheter i allmänhet	576
24.2.1	Köp och försäljning av personbil	576
24.2.2	Leasing av personbil	577
24.2.3	Driftkostnader m.m. för personbil.....	579
24.3	Bilhandel, biluthyrning, taxi, begravningsbyråer och trafikskolor	580
24.3.1	Köp av bilar.....	580
24.3.2	Leasing av bilar	581
24.3.2.1	Bilhandel	581
24.3.2.2	Biluthyrning, persontransport och körkortsutbildning	581
24.3.3	Försäljning av personbilar	582
24.3.4	Driftkostnader	582
24.3.5	Uttag och privat användning	582
24.3.5.1	Uttag av personbil	583
24.3.5.2	Uttag av tjänst	583
24.4	Export, import och EG-handel.....	585
24.5	Bilskrotning	591
25	Fartyg och luftfartyg	593
25.1	Allmänt.....	593
25.2	Skepp och fartyg.....	593
25.3	Luftfartyg.....	594
25.4	Försäljning.....	594
25.5	Delar, tillbehör och utrustning.....	595
25.6	Tjänster	596
25.6.1	Transport eller uthyrning.....	597
25.6.2	Mäklare	598
25.7	Undersökningsplikt	598
25.8	Rätt till återbetalning.....	599
25.9	Uttagsbeskattning.....	599
25.10	Ej undantag i nästa led	599
25.11	Sällskapet för Räddning af Skeppsbrutne	600
26	Sjukvård, tandvård och social omsorg	601
26.1	Allmänt.....	601
26.2	Sjukvård.....	602
26.2.1	Led i sjukvården.....	608
26.2.2	Institutionell vård	609
26.2.3	Särskild legitimation	610
26.2.4	Patienthotell	612

18 Innehåll

26.2.5	Kontroll eller analys av prov	612
26.2.6	Företagshälsovård	612
26.2.7	Rehabilitering	613
26.3	Tandvård	614
26.3.1	Led i tandvården	614
26.3.2	Dentaltekniska produkter	615
26.4	Social omsorg	615
26.4.1	Led i omsorgen	618
26.4.2	Individuell behovsprövning	619
26.4.3	Färdtjänst	621
27	Utbildning	623
27.1	Allmänt	623
27.2	Skattefrihetens omfattning	623
27.3	Offentliga skolväsendet	624
27.4	Led i utbildningen	628
28	Idrott	631
28.1	Allmänt	631
28.2	Begreppet idrott	631
28.3	Idrottsutbildning	634
28.4	Tjänster som har omedelbart samband med den idrottsliga verksamheten	636
28.5	Lokal för sport- och idrottsutövning	637
29	Trav- och galoppспортverksamhet	641
29.1	Hästsport i Sverige	641
29.2	Olika former för att bedriva trav- och galoppverksamhet	642
29.3	Utlandsägda hästar	645
29.4	Överenskommelse om central redovisning av utgående moms på prispengar	646
29.5	Trav- och galoppbanor	646
30	Kultur	651
30.1	Allmänt	651
30.2	Undantag inom kulturområdet	653
30.2.1	Konstnärs framförande	653
30.2.2	Biblioteksverksamhet	659
30.2.3	Arkivverksamhet	661
30.2.4	Museiverksamhet	661

30.2.4.1	Rättspraxis.....	662
30.2.4.2	Undantagets omfattning	665
30.2.5	Folkbildningsverksamhet	666
30.2.6	Kulturbildningsverksamhet	666
30.3	Skatteplikt inom kulturområdet	667
30.3.1	Immateriella rättigheter	667
30.3.1.1	Upphovsrättens innehåll	667
30.3.1.2	Litterärt eller konstnärligt verk	669
30.3.1.3	Översättning och bearbetning	672
30.3.1.4	Samlingsverk.....	674
30.3.1.5	Det internationella upphovsrättsliga skyddet	675
30.3.1.6	Myndigheters allmänna handlingar	675
30.3.1.7	Industriellt rättsskydd.....	676
30.3.2	Upplåtelse eller överlåtelse av upphovsrättigheter	677
30.3.2.1	Litterära verk.....	679
30.3.2.2	Konstnärliga verk.....	681
30.3.2.3	Rättighet avseende fotografier m.m.	683
30.3.2.4	Filmproduktion.....	684
30.3.2.5	Rättspraxis och RSV-skrivelser	685
30.3.3	Konserter m.m.....	689
30.3.3.1	Rättspraxis.....	690
30.3.3.2	Avdragsbegränsning.....	692
30.3.4	Ljud- och bildupptagning	694
30.3.5	Film	695
30.3.6	Djurparker.....	695
30.3.7	Böcker, tidskrifter, kartor, noter m.m.....	697
31	Massmedieområdet	699
31.1	Periodiska publikationer	699
31.1.1	Medlemsblad och personaltidningar	700
31.1.2	Organisationstidskrifter.....	704
31.1.3	Tjänst avseende framställning.....	705
31.1.4	Annonsering	707
31.2	Program och katalog.....	707
31.3	Radio och TV	708
32	Serveringstjänster	709
32.1	Allmänt.....	709
32.2	Gränsdragning mot varuförsäljning	710
32.3	Servering i samband med andra tillhandahållanden.....	711
32.4	Kost åt personal.....	713
32.4.1	Underlag för uttagsbeskattning	715
32.4.2	Vissa specialfall	715

33	Marginalbeskattning – Resetjänster	719
33.1	Allmänt.....	719
33.2	Definitioner m.m.	720
33.2.1	Resebyrå.....	720
33.2.2	Resetjänst	720
33.2.3	Resenär.....	721
33.3	Förutsättningar för marginalbeskattning	722
33.3.1	I eget namn.....	722
33.3.2	Förvärv från andra näringsidkare	725
33.3.3	Både egna tjänster och förvärv från andra	725
33.4	Beskattningsunderlag	727
33.4.1	Allmänt	727
33.4.2	Faktisk marginal.....	728
33.4.3	Schablonmarginal.....	731
33.4.4	Preliminär faktisk marginal.....	733
33.5	Begränsningar i avdragsrätt och rätt till återbetalning.....	733
33.5.1	Allmänt	733
33.5.2	Avdragsrätt.....	733
33.5.3	Rätt till återbetalning.....	734
33.6	Omsättningsland	734
33.6.1	Allmänt	734
33.6.2	Särskilt om flygresor och kryssningar.....	736
33.6.3	Särskilt om en resebyrås förmedlingsprovision	737
33.7	Skattesats	739
33.8	Skattedebitering i faktura	739
34	Marginalbeskattning – Begagnade varor m.m.....	741
34.1	Allmänt.....	741
34.2	Grundförutsättningar för VMB.....	742
34.2.1	Förvärvskriteriet.....	742
34.2.2	Återförsäljarkriteriet.....	743
34.2.3	Varukriteriet.....	744
34.3	Beskattningsunderlag och vinstmarginal.....	747
34.3.1	Normal VMB	747
34.3.2	Förenklad VMB	747
34.3.3	Kombinationer	749
34.4	Speciellt om handel med begagnade motorfordon	750
34.4.1	Kundförlust	752
34.5	Konstverk, samlarföremål och antikviteter	753
34.5.1	Konstverk	753
34.5.2	Samlarföremål och antikviteter – inköp före ikraftträdandet	755
34.6	EG-handel	755

34.7	Fakturerering, skattskyldighetens inträde	757
34.8	Räkenskaper	759
34.9	Övergångsbestämmelser	759
35	Finansiella tjänster	761
35.1	Allmänt.....	761
35.2	Undantag för bank- och finansieringstjänster samt värdepappershandel...	761
35.2.1	Bank- och finansieringstjänster	761
35.2.2	Värdepappershandel och därmed jämförlig verksamhet.....	765
35.3	Undantag för försäkringstjänster	770
36	Överlåtelse av vissa tillgångar	775
36.1	Allmänt.....	775
36.2	Skattefrihetens omfattning	775
36.3	Inskränkningar i skattefriheten.....	777
36.4	Ej undantaget från skatteplikt.....	778
37	Överlåtelse av verksamhet	781
37.1	Allmänt.....	781
37.2	Skattefrihetens omfattning	782
37.3	Överlåtelse i flera led	785
37.4	Del av verksamhet	786
37.5	Exempel på överlåtelse av verksamhet.....	787
37.6	Avträdesersättning.....	787
38	Lager	789
38.1	Allmänt.....	789
38.2	Skatteupplag	790
38.2.1	Import av vissa varor för placering i skatteupplag	791
38.2.2	Undantag från skatteplikt för viss omsättning av varor och tjänster	791
38.2.3	Vara tas ut från ett skatteupplag.....	792
38.2.4	Dokumentation hos upplagshavaren	792
38.3	Tillfälligt lager, tullager, frizon och frilager.....	793
38.3.1	Omsättning av varor och tjänster i lager eller i frizon.....	794
38.3.2	Vara tas ut från lager eller frizon och anmäls till tullförfarandet ”övergång till fri omsättning”	794
38.3.3	Vara tas ut från tillfälligt lager eller frizon och anmäls till <i>annat</i> tullförfarande än ”övergång till fri omsättning”	795
38.4	Beskattningsmyndighet.....	795

38.5	Skattskyldighet m.m.	795
38.6	Beskattningsunderlag	796
38.6.1	Vara tas ut från skatteupplag	796
38.6.2	Vara tas ut från tillfälligt lager, tullager, frizon eller frilager	797
38.7	Skattskyldighetens inträde	798
38.8	Redovisning av skatt och avdragsrätt	798
38.9	Skatteupplag på punktskatteområdet	798
39	Skattefrihet för utländska beskickningar, organisationer, diplomater m.fl.	801
39.1	Utländska beskickningar, organisationer, diplomater m.fl. som är verksamma inom landet	801
39.1.1	Undantag för import och gemenskapsinterna förvärv	801
39.1.1.1	Import	801
39.1.1.2	Förvärv av varor och tjänster från andra EG-länder	802
39.1.2	Återbetalning av erlagd skatt vid förvärv inom landet	802
39.1.2.1	Beskickningar, organisationer	802
39.1.2.2	Utländska diplomater m.fl. fysiska personer	803
39.1.2.3	Förfarande	804
39.1.3	Förvärv inom landet av motorfordon	804
39.1.3.1	Säljarens omsättning	804
39.1.3.2	Köparens vidareförsäljning	804
39.2	Beskickningar, internationella organisationer, diplomater, m.fl. i andra EG-länder 3 kap 30 a § ML	805
39.3	Beskickningar, internationella organisationer, diplomater m.fl. i länder utanför EG	807
39.4	Förenta Nationerna, riksomfattande hjälporganisationer	807
40	Utländska företagare – Plats för etablering	809
40.1	Allmänt	809
40.2	Yrkesmässighet	809
40.3	Utländsk företagare – definition	810
40.4	Fast etableringsställe	812
40.4.1	Överföring av varor och tillhandahållande av tjänster inom samma företag	814
40.5	Ombud	815
40.6	Ombud för utländsk företagare, som importerar varor för vidare omsättning till annat EG-land	815
40.7	Registreringsort	816
40.8	Återbetalning av moms till utländska företagare	816
40.8.1	Rätten till återbetalning	816
40.8.2	Ansökan m.m.	818

41	Konkurs och ackord	819
41.1	Allmänt om konkurs	819
41.2	Rättsverkningar av konkurs	819
41.3	Momsregler om konkurs	819
41.3.1	Redovisningsskyldighetens och avdragsrättens inträde	820
41.3.2	Återtagande av vara som har sålts på avbetalning	821
41.3.3	Försäljning av utmätt gods	822
41.3.4	Kvarstad	822
41.3.5	Överlåtelse av verksamhet	823
41.3.6	Bonus, efterhandsrabatter m.m.	823
41.3.7	Förlust på fordringar	824
41.3.8	Byggnadsföretags konkurs	825
41.3.9	Upplåtelse av avverkningsrätt	826
41.3.10	Uthyrning av verksamhetslokaler	827
41.4	Ackord.....	827
Bilaga 1	Skattesatser, momspålägg och omräkningstal alltsedan momsen infördes den 1 januari 1969.....	831
Bilaga 2	Frågeschema: Tjänst eller rörelse.....	833
Bilaga 3	Europeiska gemenskapens mervärdesskatteområde.....	834
Bilaga 4	Mervärdesskattesatser inom EG samt Norge och Schweiz per den 1 maj 2002 ..	835
Bilaga 5	Tröskelvärden inom EG per den 1 september 2002.....	836
Bilaga 6	Adresser till myndigheter inom EG samt Norge, vilka handlägger frågor om återbetalning till utländska företagare m.fl.	837
Bilaga 7	Adresser till myndigheter inom EG samt Norge till vilka svenska och utländska företagare kan vända sig för att få information om respektive lands mervärdesskattesystem.....	841
Bilaga 8	Uttrycket mervärdesskatteregistreringsnummer på respektive medlemslands språk.....	846
Bilaga 9	Momsregistreringsnummer (VAT-nummer) i EU:s medlemsländer	847
Bilaga 10	EG:s institutioner och organ.....	848
Bilaga 11	Leveransklausuler	849
Bilaga 12	Bilregistrets karosserikoder för bussar och lastbilar	851
Bilaga 13	Verksamheter som är anslutna till Sveriges Riksidrottsförbund	853
Bilaga 14	Översikt - momsregler på kulturområdet	854
Bilaga 15	Intyg om befrielse från mervärdesskatt och punktskatt.....	856
Bilaga 16	Riktlinjer från EG:s momskommitté	859
Bilaga 17	Översikt - momsregler inom massmedieområdet.....	869

Förteckning över lagar och förarbeten	873
Förteckning över RSV:s föfattningar och allmänna råd m.m.	879
Lagrumsregister	881
Register, skrivelser m. m.	889
Rättfallsregister	893
Sakregister	897